

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2020. július 2. napján megtartott zárt ülésen meghozta és nyilvánosan kihirdeti a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2020. február 5. napján kihirdetett 10.Fk.343/2019/35. számú ítéletét *helybenhagyja*.

A szabadságvesztésbe beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárás során 29.800 (huszonkilencezer-nyolcszáz) Ft bűnügyi költség merült fel, amelyet a vádlott visel.

Indokolás

- [1] A **Veszprémi Törvényszék** a 2020. február 5. napján kihirdetett **10.Fk.343/2019/35. számú ítéletében** a vádlott bűnösségét megállapította emberölés büntetében a Btk. 160. § (1) bekezdés és a (2) bekezdés c/, d/, i/ és j/ pontja szerint.
- [2]ért 15 év szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetést fiatakorúak börtönében rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlott legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés $\frac{2}{3}$ részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Beszámította a szabadságvesztésbe a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, rendelkezett a bűnjelek jogi sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.
- [3] Az ítélet ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést enyhítés érdekében.
- [4] A **Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.70/2020/1-I. számú átiratában** a védelmi fellebbezést alaptalannak tartotta.
- [5] Megállapította, hogy a fellebbezés tartalmára figyelemmel a másodfokú felülbírálat a Be. 590. § (3) bekezdése alapján korlátozott.
- [6] Rámutatott, hogy a bizonyítási eljárás lefolytatása során a törvényszék eljárási hibát nem vétett. A megállapított tényállásból okszerű következtetést vont a vádlott bűnösségére.
- [7] Az első fokon megállapított minősítő körülményekkel is egyetértett, de álláspontja szerint azokat ki kell egészíteni az előre kiterveltséggel.
- [8] Az irányadó tényállás szerint ugyanis a vádlott eltervezte a cselekmény végrehajtásának módját és helyszínét, előre biztosította az elkövetés eszközét, majd az elhatározás után bizonyos - rövid - idő elteltével jórészt a terv szerint végrehajtotta a cselekményt.
- [9] Az ügyész kifejtette, hogy a törvényszék által megállapított joghátrány kellőképpen szigorú és megfelelően igazodik a cselekmény társadalomra veszélyességéhez. Enyhítését nem tartotta indokoltnak.

- [10] Az ítélet egyéb rendelkezéseivel is egyetértett, ezért indítványozta, hogy az ítélet tábla a törvényszék ítéletét csak annyiban változtassa meg, hogy az emberölés előre kitervelten elkövettként is minősül. Egyebekben hagyja helyben.
- [11] A **vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában** kérte a minősítés megváltoztatására irányuló ügyészi indítvány elutasítását és a védencével szemben kiszabott szabadságvesztés jelentős enyhítését.
- [12] Érvelése szerint a terheltről készített igazságügyi gyermekpszichiáter- és pszichológus-szakértői vélemény tartalmazza, miszerint a vádlott tekintetében az autizmus spektrumzavar, mint veleszületett központi idegrendszeri fejlődési eltérés állapítható meg, amely jelenleg gyógyíthatatlan, és végig kíséri a vádlottat egész élete során, ami egyrészt genetikailag meghatározott, viszont a környezeti hatások, a nevelés negatív szerepe nem kizárható. A vallomása változtatgatásában is édesapja irányította, holott a nyomozás kezdeti szakaszában a bűnösségét elismerte, illetve a cselekménye részleteit feltárta.
- [13] A környezet-tanulmány leírja, hogy milyen nehéz szociális körülmények közepette nőtt fel a vádlott, aki sodorható, befolyásolható. Érzelmi, indulatkezelési, kontrollbeli hiányosságai vannak, továbbá pszichológiai, pszichiátriai kezelést igényel.
- [14] Az elsőfokú bíróság is felsorolta enyhítő körülményként a vádlott beszédhibáját, dadogását, amely a stressz állapotában képtelenné teszi, hogy megértse magát. Emiatt őt a korosztálya részéről rengeteg bántás, sértés, megaláztatás érte, mind az általános-, mind a középiskolában. Képtelen volt akaratát érvényesíteni a közösségben, mindig alárendelt, kiszolgáltatott helyzetben volt.
- [15] A védő szerint a fent írtak együttesen vezettek oda, hogy abban az adott szituációban (a bűncselekmény elkövetésekor) átszakadt a morális gát, és a vádlott hirtelen felindulásból, kontrollvesztetten, indulatból ölt. Szóba sem jöhet ilyen esetben az előre megfontolt szándék.
- [16] Mindezekre figyelemmel a terhelt vonatkozásában nyomatékos enyhítő körülményként indokolt értékelni a pszichés betegségét és a vele szemben alkalmazott szabadságvesztés büntetés tartamát mérsékelni szükséges.
- [17] Az ítélet tábla nyilvános (majd zárt) ülésén részt vevő **védő** a fellebbezésében írtakat a **perbeszédében** fenntartotta. Rámutatott, hogy a bizonyítási eljárás nagyon részletes volt, melynek során az elsőfokú bíróság felderítette azokat a személyi körülményeket is, amelyek alapul szolgálnak az enyhítés iránti kérelemnek.
- [18] A törvényszék a feltárt enyhítő szempontokra figyelemmel 3 hónap és 15 év között mozoghatott volna a büntetéskiszabás terén, mégis a törvény teljes szigorával sújtott le. A büntetési tétel felső határát elérő mértékű szabadságvesztés eltúlzott egy alig 16 éves, korábban még bíróság előtt nem állt fiatakorúval szemben, aki eddig is számos hátrányát szenvedte el a beszédzavara és pszichés terheltsége miatt.
- [19] A védő álláspontja szerint a sértett kislánnyal való érzelmi kapcsolat, a sértődöttség és féltékenység motívuma, a helyszínen talált eszközök használata, az indulati állapotban való rögtönös cselekvés mind azon ügyészi törekvés ellen hatnak, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg az előre kiterveltség minősítő körülményét is. Ezért kérte a másodfokú ügyészi átiratban indítványozott minősítés változtatás mellőzését.
- [20] A jogi képviselő kifejtette, hogy enyhítésre ad alapot a terhelt beismerő vallomása, amit első kihallgatása, majd a helyszíni kihallgatás során tett.
- [21] Kérte a szabadságvesztés büntetés enyhítését.
- [22] Az **ügyész** fenntartotta az átiratában foglalt indítványait. Alaptalannak tartotta a védő azon hivatkozását, miszerint a vádlott a negatív környezeti benyomások, illetve a pszichés terheltsége folytán nem tudott felül kerekedni a sérelmein és ennek hatására követte el az indulati cselekményt. A „ne ölj!” parancs a legalapvetőbb törvény, amit mindenki megért a

- neveltetésétől függetlenül. A sértett gyermek nem tehetett a vádlottat ért lelki megpróbáltatásokról, sőt ő elfogadta a vádlottat, és barátkozott vele.
- [23] A védelem enyhítésre irányuló fellebbezése alaptalan, mert négyszeresen minősülő emberölés esetén - arra is figyelemmel, hogy az előre kiterveltség ugyancsak megállapítható - felnőtt korú terhelttel szemben a bírói gyakorlat szerint általában ténylegesen életfogytig tartó szabadságvesztést szoktak kiszabni. A 16 éves elkövetővel szemben is indokolt a törvény teljes szigorának alkalmazása.
- [24] Az ügyész rámutatott, hogy az előre kiterveltség megállapításának nem feltétele, hogy sok idő teljen el az elhatározás és a kivitelezés között. A terhelt saját vallomása szerint a kötél felvételekor eldöntötte, hogy végez a sértettel. Ennek érdekében becsapta azzal, hogy bűvésztükköt mutat neki, így ellenállás nélkül meg tudta kötni a védekezés letörése végett. Kitartó szándék vezérelte, amikor a sértett fejét vízbe nyomta, majd kővel szétzúzta, végül a nyakára hínárt tekert és vízbe dobta.
- [25] Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a minősítést és a jogi indokolást egészítse ki és a kiszabott büntetést hagyja helyben.
- [26] A vádlott megbánásának adott hangot és bocsánatot kért kk. sértett hozzátartozóitól. Elmondta, hogy ha lehetne, meg nem történté tenné a cselekményét és soha többet nem akar bántani senkit. Csatlakozott a védője kérelméhez.
- [27] A védelmi fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.
- [28] A Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése szerint a másodfokú bíróság, amennyiben a törvény kivételt nem tesz, a fellebbezéssel érintett ítéletet teljeskörűen, az azt megelőző eljárással együtt bírálja felül. A felülbírálat során vizsgálja az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását, tekintet nélkül arra, hogy ki, milyen okból fellebbezett.
- [29] Abban az esetben azonban, ha a Be. 583.§ (3) bekezdés a/ pontja szerint a fellebbezés kizárólag a kiszabott büntetés vagy az alkalmazott intézkedés neme és mértéke vagy tartama ellen irányul, a másodfokú bíróság a Be. 590.§ (3) bekezdése alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül, és a Be. 591.§ (2) bekezdés a/ pontjára figyelemmel nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, továbbá a határozatát is az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.
- [30] A törvényszék ítéletével szemben a Be. 583.§ (3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel a vádlott és védő kizárólag a kiszabott büntetés mértéke miatt, annak enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. Ezért az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének felülvizsgálatát a Be. 590.§ (3) bekezdésében meghatározott keretek között, korlátozottan végezte el.
- [31] A felülbírálat során a táblabíróság megvizsgálta az elsőfokú bíróság eljárását, valamint a törvényszék bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését. Azt állapította meg, hogy a törvényszék a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek megfelelően folytatta le a büntetőeljárást, és nem vétett olyan eljárásjogi szabálysértést, mulasztást, amely az érdemi felülbírálat akadályát jelentette volna.

- [32] A törvényszék a 2019. május 23. napján érkezett ügyben a Be. 499.§ (2) bekezdésében megjelölt törvényes határidőn belül - figyelemmel a soronkívüliség követelményére - a legközelebbi határnapra; 2019. június 11-re kitűzte az előkészítő ülést.
- [33] Az előkészítő ülés alkalmával a bíróság a nyilvánosságot kizárta a Be. 436.§ (4) bekezdés a/ és c/ pontjába írott okokból, majd a terhelti jogokról és kötelezettségekről történt teljes körű tájékoztatást követően kihallgatta a vádlottat.
- [34] A terhelt az ölésben való bűnösségét elismerte, de a vádiratban foglalt történeti tényállástól részben eltért, annak tartalmát teljesen nem fogadta el és nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról. Ezért az elsőfokú bíróság tárgyalás tartását rendelte el és a bizonyítási indítványok előterjesztését követően Be. 509.§ (1) bekezdés szerint nyomban kitűzte a határnapot 2019. szeptember 26. napjára.
- [35] Elrendelte a vádlott igazságügyi elmeorvos-szakértői vizsgálatát is, melynek elvégzésére szakértői intézetet, azon belül igazságügyi gyermek- és ifjúsági pszichiáter szakértőt jelölt ki.
- [36] Az első tárgyalási napon kihallgatta a vádlottat, tanúként a törvényes képviselőket, a sértett szüleit, majd meghallgatta az igazságügyi orvos-szakértőket és ismertette vegyész- és pszichiáter szakértői véleményeket, felolvasni indítványozott tanúvallomásokat, egyéb releváns nyomozati iratokat. Genetikai szakértői vizsgálatot rendelt el a sértett biológiai mintáiból a vádlott DNS profiljának azonosítása végett és elnapolta a tárgyalást 2019. november 20. napjára.
- [37] A következő tárgyaláson a terhelt jelenlétét telekommunikációs eszköz használatával biztosította a törvényszék. Ismertette a tanács elnöke az elkészült gyermekpszichiáter- és pszichológus szakértői véleményt, melyre a jogosultak észrevétel nem tettek és kitűzte a következő határnapot.
- [38] A távmaghallgatás útján 2020. február 5. napján megtartott tárgyalási napon ismertette a bíróság a genetikai szakértői véleményt, mely érdemi eredményt nem hozott. Ismét kihallgatta a vádlottat a vallomásai között felmerült ellentmondásokra, majd az iratok ismertetése után a bizonyítási eljárást befejezte és ügydöntő határozatot hozott.
- [39] A másodfokú bíróság megítélése szerint a törvényszék által megállapított - és a Be. 591.§ (2) bekezdés a/ pontja alapján a másodfokú eljárásban is irányadó tényállás mellett - okszerűen került sor a fk. vádlott bűnösségének megállapítására. Az adott tényállás alapján a felmentésére, vagy vele szemben az eljárás megszüntetésére nincsen törvényes lehetőség.
- [40] A vádlott terhére megállapított bűncselekmény minősítése megfelel az anyagi jog szabályainak, a megnevezése helyes, a hozzá fűzött jogi indokolás kiegészítést nem igényel.
- [41] Az emberölés aljas indokból elkövetett, mivel a terhelt - saját elmondása szerint - szerelmes volt kk. sértettbe, kíváncsi volt a nemiszervére, ezért a kislány alsó testét lemeztelenítette.
- [42] A különös kegyetlenséghez nem férhet kétség, hiszen különféle eszközökkel bántalmazta, hosszabb ideig; kezeit összekötözte, vízbe merítette, amelytől a sértett elájult, követ több alkalommal fejbe ütötte, majd a nyakára is vízínövényt tekert és a vízbe dobta. A sértett testén 40 rendbeli külsérelmi nyomot, sérülést észlelt a szakértő.
- [43] Fk. vádlott tudta, hogy a sértett csak 8 esztendő.
- [44] A védekezésre képtelen állapotot a vádlott maga idézte elő a kezek megkötözésével. A vádlott 170 cm és 70 kg tömegű (pszichiáter-szakértői vélemény), míg a sértett csupán 126 cm volt. Nem tudott tehát az ellen védekezni, hogy a vádlott a patakba becipelje és a fejét legalább 30 másodpercre a víz alá nyomja. Ezt követően már semmilyen ellenállásra nem volt képes.

- [45] Az ügyész által megállapítani indítványozott minősítő körülmény; az előre kiterveltség azonban nem áll fenn a táblabíróság megítélése szerint. Egyébként ez a vád tárgyát sem képezte, bizonyítás ilyen irányban nem volt és a - felülbírálat alá nem eső - tényállásban sem kerültek rögzítésre olyan adatok, amelyek alapján lehetőség volna az előre kiterveltség kimondására.
- [46] A Kúria 3/2013. számú Büntető jogegységi határozatának II/1. pontja értelmében az emberölés előre kitervelten történő elkövetése feltételezi, hogy az elkövető az ölési cselekmény véghezvitelének helyét, idejét és módját átgondolja, a végrehajtást akadályozó vagy segítő tényezőket felmérje és a lényeges előkészületi, elkövetési és az elkövetés utáni mozzanatok figyelembe vegye. A véghezvitel módjából és/vagy az elkövetést követően tanúsított magatartásból visszamenőleg is következtetés vonható az előre kiterveltségre.
- [47] Az ítéleti tényállás szerint a vádlott találkozót, játékot beszélt meg előre a sértettel, majd piknikezni hívta a sértettet a malomhoz. Üdítőitalt vitt magával, amit el is fogyasztottak. A malomnál a terhelt tabletjén buszos játékot játszottak és beszélgettek. Ezen tények alapján fk. vádlott nem tervezte kk. sértett megölését, sőt a bántalmazását sem.
- [48] Az előre kiterveltséget a tervszerű és céltudatos magatartás jellemzi. Ez az ölési cselekmény részleteinek átgondolását, viszonylag hosszabb időn át történő fontolgatását, a cselekmény elkövetési szakaszainak megfelelő mozzanatok mérlegelését jelenti. Általában nem lehet szó előre kitervelt elkövetésről, ha az elhatározást rövid időn belül követi a véghezvitel megkezdése.
- [49] A vádlott játék közben dühödött fel azon, hogy kk. sértett azt mondogatta; nem ő, hanem a fivére másik pajtása, A.A. tetszik neki, „ő lesz a férje”. Fk. vádlott tiltakozása ellenére tovább hajtogatta, hogy a másik fiú jobb, ekkor határozta el a terhelt, hogy a sértettet elhallgattatja; megöli. Ehhez ott helyben vette fel a földről a kötelet, amivel a sértett kezét megkötözte. A bántalmazás során nem volt tervszerű a magatartása, hiszen először a vízbe vitte a sértettet, majd annak elájulását látva fejbe vágta többször és megkísérelte a patakban elrejteni, majd haza sietett.
- [50] Ilyen tények mellett szóba sem jön a Btk. 160. § (2) bekezdés a/ pontjában írott előre kitervelten való elkövetés megállapítása. Ezzel szemben osztható a védelem azon álláspontja, hogy a fk. vádlott által megvalósított ölés rögtönös, indulati cselekmény volt.
- [51] A törvényszék a büntetés kiszabása körében felsorolta súlyosító és enyhítő körülményeket, amelyek kisebb korrekciót igényelnek.
- [52] Nem enyhít a részbeni beismerő vallomás, illetve a terhelt elmeállapota, amely a beszámítási képességét nem befolyásolja. Az időmúlás csupán 2 év, mely súlytalan a bűncselekmény büntetési tételéhez képest.
- [53] Súlyosít viszont a cselekmény elkövetése során a kitartó szándék.
- [54] Az ítélőtábla álláspontja szerint e körülményeket figyelembe véve, azokat helyesen értékelve határozta meg a törvényszék az alkalmazott joghátrányt. A terhelt személyében rejlő társadalomra veszélyesség olyan magas fokú, hogy a legnagyobb tárgyi súlyú, általános közfelháborodást kiváltó, brutális bűncselekményért semmilyen más joghátrány nem alkalmas a Btk. 79.§ában írott büntetési cél; a társadalom védelme megvalósítására, mint a 16 éves elkövetővel szemben a Btk. 109. § (3) bekezdés a/ pontja szerint alkalmazható büntetési tétel maximumában megállapított szabadságvesztés.
- [55] Ezért a táblabíróság nem tudott egyetérteni a védelem enyhítésre vonatkozó törekvéseivel.
- [56] Az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett az ügyben keletkezett és lefoglalt bűnjelek jogi sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről, ám ezek jogszabályi alapjait elmulasztotta megjelölni, amit a táblabíróság az alábbiak szerint pótol:
- [57] A bűncselekmény elkövetéséhez használt eszközök (a kötélrészletek) a Btk. 72.§ (1) bekezdés a/ pontja értelmében elkobzás alá esnek.

- [58] A helyszíni szemle, illetve az orvos-szakértői vizsgálat során rögzített nyomok legfoglalását meg kell szüntetni és azokat meg kell semmisíteni, ha már a bizonyítás érdekében nincsen rájuk szükség a Be. 320.§ (1) bekezdés a/ és d/ pontja alapján.
- [59] A vádlott, illetőleg a sértett tulajdonát képező ruhaneműk kiadása a Be. 321.§ (1) bekezdése szerint történt, míg a terhelttől lefoglalt és magasabb értékkel bíró eszközöknek a bűnügyi költség fedezetének biztosítására történő visszatartása a Be. 323.§ (1) bekezdésén alapul.
- [60] A bűnösnek kimondott vádlottat az elsőfokú bíróság a Be. 574.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.
- [61] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, azokat a felülbírálat nem érintette.
- [62] A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605.§ (1) bekezdés szerint helybenhagyta.
- [63] A Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése alapján beszámította a vádlott által az elsőfokú ítélethirdetéstől a másodfokú határozat meghozatalának napjáig letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába.
- [64] Kötelezte a vádlottat a Be. 613.§ (1) bekezdése szerint - figyelemmel a Be. 574.§ (1) bekezdésében írtakra - a másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Győr, 2020. július 2.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Dr. Németh Balázs sk.
bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Veszprémi Törvényszék 2020. február 5. napján kelt 10.Fk.343/2019/35. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2020. július 2.

. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke